

Déli Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesváron és vidéken
kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyed-
évre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre
900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíja-
sok részére: havonként 60 Lei, negyedévre
180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / CSÜTÖRTÖK / FEBRUÁR 7

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMISOARA, V. EVF. / 29. SZÁM

Nevetve fogadta Erdélyi az ítéletet

Élelfogytiglani fegyházra ítélte a törvényszék Erdélyi Bélát, aki harsány hangon és szinpadai gesztussal jelentette be felebbezését

Budapest, február 5.

Az Erdélyi-perben tegnap kihirdették az ítéletet. Mult év november tizenhetedikén kezdte meg a budapesti büntetőtörvényszék Schadl-tanácsa az ügy tárgyalását és azt ez év január harmincegyedikén fejezte be. Az ítélet kihirdetését a mult héten az elnök tegnap délelőtt tizenegy órára hirdette ki. Az ítélethirdetés iránt még nagyobb érdeklődés nyilvánult meg, mint a tárgyalás eddigi folyama iránt. Szerekre menő fogadásokat kötöttek, már a kora reggeli órákban nagy tömeg ostromolta a törvényszék épületét annak ellenére, hogy az összes bejáratokat már napok előtt kiosztották. A közönség az eddigi rétegekből került ki. Ismert budapesti jogászok mellett nagy számban előkelőknek mondott kokottok és neves színésznő, továbbá a magyar főváros éjjeli életének ismert csillagai töltötték meg a padso-
rokat.

Az előjáték

Háromnegyediz órákor három százaskas rendőr vonult fel, de ennek a nagy karhatalomnak is óriási munkájába került, hogy a kíváncsiakat távol tartsa. Tíz órákor engedték be a közönséget a terembe, ahol izgatott csoportokban tárgyalták az eshetőségeket. Érdekes véletlen, hogy ugyancsak tegnap délelőtt tíz órára volt ítélethirdetés Erdélyi egy másik bűnügyében is. Erdélyinek párbaja volt egy Elek István nevű emberrel, amikor a maga részére teremtett lovagias szellemnek megfelelően rávetette magát ellenfelére, azt a földre tette és össze-visszaharapta, míg a segédek szét nem választották őket. A bíróság ezért súlyos testi sértésért hat havi börtönre ítélte.

Bevonul a bíróság

Közben közeledett a nagy hitvesgyilkossági perben az ítélet kihirdetésének ideje. Schadl Ernő és tanácsa pontban tizenegy órákor vonult a

tárgyalási terembe. Az elnök nyomban megkezdte az ítélet felolvasását. Schadl az utóbbi napokban betegeskedett és

Élelfogytiglani fegyház

A bíróság Erdélyi Bélát bűnösnek mondotta ki a büntetőtörvénykönyv 278. szakaszába ütköző egyrendbeli gyilkosság büntetében, kétrendbeli gyilkosság kísérletének büntetében, továbbá harmincötrendbeli csalás, magánokirathamítás büntetében és ezért az osztrák és magyar büntető perrendtartás idevonatkozó szakaszainak figyelembevételével élelfogytiglani fegyházra ítéli.

Bűnösnek mondotta ki továbbá Borsos Ferencet kétrendbeli magánokirathamítás, egyrendbeli csalás és egyrendbeli csalás kísérletének vétségében és

A gáncsnélküli lovag...

Az indokolás röviden ismerteti a per anyagát, majd rátér Erdélyi jellemének ismertetésére. Erdélyi telve van hazugsággal és hamissággal. A Rőse-r-intézetben hamisított bizonyítványt szerez és ugyancsak hamisított a doktori diplomája is. Gáncsnélküli lovagnak tünteti fel magát, amellet komolytalan, léha, dőzsölő fiatalember. Van egy komoly vállalkozás, mely miatta kerül csődbe, váltókat hamisít és teljesen elmerül a bűn fertőjében. Megismerkedik Forgács Annával, akit üt-
ver. Nem le-

Nyakig az adósságokban

Erdélyi mikor már nyakig uszott az adósságokban, elment Millstattba nyaralni, hitelezőit pedig biztató levelekkel hitegette. A törvényszék a tárgyaláson elhangzott tanuvallomásokból megállapítja, hogy az a hely, ahonnan Forgács Anna lezuhan, teljesen veszélytelen. Lehetetlen, hogy ez véletlen lett volna. Emellet szól az, hogy Forgács Anna nem szenvedett tériszonyban, viszont többször mondotta,

látszik rajta a gyengeség minden jele. Halk hangon kezdi olvasni: A magyar állam nevében...

ezért egy évi börtönre, politikai jogainak tíz évre való felfüggesztésére, Filó Józsefet pedig tizenegyrendbeli magánokirathamítás és egy rendbeli csalás büntetében mint bűnségédeget másfél évi börtönre ítéli, valamint politikai jogainak tíz esztendőre való felfüggesztésére. Danielszky Miklóst két rendbeli közokirathamítás büntette miatt hat havi börtönre ítélte.

Minden szem Erdélyire szegeződött, amikor az elnök a kétségtelenül súlyos, de megérdemelt ítéletet fejére olvasta. Az elítelt maga sápadtan, de szemrebbenés nélkül hallgatta végig az ítéletet. Utána megkezdődött az ítélet indokolásának felolvasása.

het bizonyítani, hogy Forgács Anna maga kérte volna ezeket a kínzásokat perverzításból. Ennek ellene szól az, hogy többször panaszkodott ismerőseinek Erdélyi brutális bánásáról miatt. Megállapítást nyert az is, hogy Forgács Annának nem volt része a váltóhamisításokban és bizonyítást nyert az is, hogy kábítószeret rendszeresen nem használt. A májusi mérgezést és az augusztusi lezuhanást Erdélyi véletlennek mondja, a törvényszék azonban tudatos eljárást lát ezekben Erdélyi részéről.

hogy Erdélyi meglökte őt. A lezuhanásnak nem voltak komolyabb következményei és Forgács Anna már fent járt, amikor Erdélyi beadta neki a veronált. Erdélyi Pichlernek sohasem említette, hogy veronált szedett volna álmatlanság ellen. Csodálatos, hogy éppen Forgács halála után, amikor lett volna oka álmatlannak lenni, nem vett be veronált, hanem elhelyezett eldobta a kábítószeret.

Ami a zsinogelés vádját illeti, a törvényszék a zsinogelési barázdát tárgyi bizonyítéknak fogadja el. Lehetetlen, hogy Forgács Anna kábulatában úgy rendezte volna el az ágyat, mint ahogyan megtalálták. Kétségtelen, hogy Erdélyi tüntette el a nyomokat, Mindezen összetett bizonyítékokkal fogva a bíróságnak meg kellett állapítani Erdélyi Béla bűnösségét a büntetőtörvénykönyv 278. szakaszába ütköző egyrendbeli gyilkosság büntette és fegyrendbeli gyilkosság kísérletének büntette miatt. A vád tárgyává tett többi bűncselekményben Erdélyi bűnössége kétségtelen beigazolást nyert.

Szinpadai póz

Ezután az elnök a mellékvádoltak ítéletének rövid indokolását olvasta fel. Mindhárman semmiségi panaszszal élnek. Utána Schadl elnök felszólította Erdélyit, nyilatkozzék, vajjon az ítéletbe belenyugszik-e?

Erdélyi katonásan összezsapja a ruháját és harsány hangon, szinpadias pózban kiáltja:

— Ártatlanságom tudatában tisztelttel felebbezek.

Elnök: Az okirathamítások alatt is?

Erdélyi: A hamisítások ügyében csatlakozom védőm előterjesztéséhez.

Erdélyi nevet

A védők kijelentették, hogy a tárgyalás folyamán előterjesztett összes semmiségi panaszukat fentartják. Miután az elnök kijelentette, hogy az összes semmiségi panaszokat elfogadja, kijelentette, hogy a tárgyalást ezzel berekeszti. Egyben kihirdette, hogy Erdélyi letartóztatását meghosszabbítja. Erdélyi Béla ezután védője kíséretében a fegyőrök között nevetgélve indul kifelé a teremből. Amikor a közönség padsorai elé ér, harsányan ezt kiáltja a hallgatóság felé:

— A kabaré méltó befejezése!

Erdélyit azután a fegyőrök elvezetik és a hallgatóság halk morajjal kivonul a teremből.

A rossz vasuti összeköttetés ellenére be akarják szüntetni a forgalmat elősegítő autóbuszjáratokat

Temesvár, február 6.

Az utóbbi esztendőben igen elszaporodtak az országban az autóbuszjáratok. Ennek oka leginkább az, hogy különösen a vicinális vonalakon a vasuti összeköttetés rossz, sok község és a környékbeli nagyobb városok között pedig egyáltalán nincs is vasuti összeköttetés. Az autóbuszok gyorsan és olcsón bonyolítják le a forgalmat a városok s környékeik között. Temesvármegyében is egyre-másra keletkeztek az autóbuszjáratok és ma már negyvenhárom ilyen járat létezik a megye területén. Minthogy egy régi — még a delizsánszok korából származó — törvény értelmében az országutakon való rendszeres utasszállítás joga a postáé, a posta fellépésére a kormány két esztendő előtt betiltotta az autóbuszjáratokat. Később a kérdést úgy oldották meg, hogy

a posta megállapodásokat kötött az autóbuszok tulajdonosaival, akik havonta kétezertől ötezer lelig terjedő bért fizettek a postának azért, hogy az országutakat igénybevevessék.

Ezek a szerződések leginkább csak ideiglenes jellegűek és a temesmegyei negyvenhárom autóbuszvállalat között csak három van, amelyeknek végleges szerződése van a postával. Ez a három autóbuszjárat a Komlós-zombolyai, a Temesvár—végyvári és a Temesvár—nagy-szentmihályi. Azonban a többi autóbuszvállalat a maga ideiglenes szerződését is szinte véglegesnek tekintette, mert hiszen a posta nem szólította fel egyszer sem végleges szerződés megkötésére, a havi bért pedig pontosan elfogadta. Annál nagyobb meglepetést keltett a postavezérgazgatóságnak február elsején kelt az a leírata, amelyben az ideiglenes szerződéssel bíró autóbuszvállalatokat értesítette, hogy

március elsejétől kezdve a bérletet felmondja és felszólítja azokat, hogy február végén járataikat szüntessék be.

Az egzisztenciájukban veszélyeztetett autóbusztulajdonosok Temesvárott értekezletre jöttek össze. Érdekeik megvédésére felkérték Baran Koriolan dr. ügyvédet. Terjedelmes memorandumot készítettek, amelyben rámutatnak arra, hogy az autóbuszok ma közszükségletet képeznek, fontos szervei a közlekedésnek és a gazdasági életnek. Tegnap délben az autóbusztulajdonosok Baran dr. vezetésével küldöttségileg keresték fel Cigareanu Liviusz dr. vármegyei prefektust, akinek előadták sérelmeiket és kérték, járjon közbe a kormánynál és a postavezérgazgatóságnál, hogy az autóbuszjáratok beszüntetését kimondó rendeletet vonják vissza és adjanak módot az ideiglenes szerződéssel bíró autóbuszvállalatoknak, hogy végleges szerződést kössenek a postával.

Ha a posta ragaszkodik a rendelet fentartásához, akkor nemcsak az autóbusztulajdonosok vesznek el létfeladatukat, hanem egy csomó alkalmazottjuk is kenyértelenné válik, a falusi lakos-

ságnak a városba jútása pedig megnehezül. Cigareanu Liviusz dr. prefektus átvette a memorandumot és az autóbusztulajdonosoknak kijelentette, hogy kérelmüket méltányosnak találja és a memorandumot jóakarattal terjeszti fel Bukarestbe.

Az autóbuszjáratok ügye tegnap délután a város állandó választmányának ülésén is szóba került. Reiter József javasolta, hogy a város a pre-

fektus útján kérje a kormányt, hogy az autóbuszok nemcsak személyszállítás szempontjából fontosak, hanem a város élelmezése szempontjából is szükség van azokra. Az autóbuszokon ugyanis a falusi lakosság élelmiszert szállít a városba, ami elmaradna, ha az autóbuszjáratok megszűnnének. Az állandó választmány elhatározta, hogy ilyen értelmű kérést intéz Cigareanu Liviusz dr. prefektushoz.

A műtét sikerül de a beteg mégis meghalhat — mondja az optánsper delegációjának tagja

Bukarest, február 6.

Az optánsperben tárgyaló román bizottság két tagja — mint jelentették — Serban Mihály dr. kolozsvári gazdasági akadémiai tanár és Popitiu Bálint dr. egyetemi tanár visszatértek a fővárosba és magával hozta a kisajátított birtokok pénzbeli megváltására vonatkozó magyar javaslatot. A két delegátus tegnap Popovici pénzügyminiszterrel tárgyalt és közvetlenül utána visszautazott Olaszországba. Elutazása előtt Serban Mihály dr. tudósítónak a következőket mondotta:

— Impresszióm az, hogy San Remóban minden jól megy. Mint hivatalos személy, nem lehetek azonban

túlságosan optimista, viszont a pesszimizmust sem tartom jó tanácsadónak, mert mindent elronthat. Az egész optánsper olyan, mint amikor egy súlyos beteg a műtőasztalon fekszik. Ha a műtét jól sikerül is, ez még nem jelenti azt, hogy nem léphetnek fel olyan komplikációk, amelyek a beteg halálát okozhatják. A helyzet az, hogy Maniu miniszterelnök nem akarja tovább huzni ezt az ügyet. Ha mindkét oldalról kellő jóindulat nyilvánul meg, úgy San Remóban történt megérkezésem után huszonnégy órán belül létrejöhet a megállapodás. Egyébként magammal viszem a kormány újabb utasításait abban a meggyőződésben, hogy a tárgyalások sikeres befejezéshez vezetnek.

Birói kinevezések a temesvári ítélőtábla területén

Temesvár, február 6.

Közöltük, hogy a legfelső birói tanács, amely a birói karban eszközrendező előléptetések kérdésével foglalkozik, február első napjaiban tartja ülését Bukarestben. Ezen az ülésen Marta Sándor dr., a temesvári ítélőtábla főelnöke is részt vett. A tanács javaslatából kifolyólag a temesvári ítélőtábla területén a következő birói személyi változások történtek. Fehér Antal, a temesvári ítélőtábla elnökének nyugalomba vonulásával megüresedett tanácselnöki méltóságra Perietianu János temesvári táblabíró neveztek ki. A megüresedett táblabírói tisztséget Labontiu Emil dr. a karánsebesi törvényszék elnökével töltötték be, míg karánse-

besi törvényszéki elnökké Popitiu oravicai vizsgálóbíró neveztek ki. A temesvári törvényszéknél új birói állást kreálnak, amelyre Vadász Béla dr. táblabíró, facseti járásbíró neveztek ki. A temesvári első számú városi járásbíróhoz vezetőjárásbírónak Virányi József táblabíró, aki jelenleg az oravicai törvényszéknél működik, neveztek ki. Gabriel Viktor dr. a temesvári törvényszék albiráját a temesvári első számú járásbíróhoz járásbíróként léptették elő. Moisil János temesvári járásbíró Nagyszalontára helyezték, míg helyét Micu Arzen táblabíróval, a bozovicsi járásbíróhoz vezetőjével töltötték be. A legfelső birói tanács az előléptetésekben és áth-

yezéseken kívül még azon ügyvédek kérelmével foglalkozott, akik a bíróságra való kinevezésüket kérték. Ebben az irányban a szolgálati idő számítására vonatkozólag döntés történt. Csupán Zgaverdia Rostantin dr. karánsebesi ügyvédet, a törvényszéki jegyzőt, a karánsebesi törvényszékhez nevezték ki bírónak. A többi kérelem felett nem döntött. A dettai járásbíróhoz Udr Miklóst, a vingaihoz pedig Gescu Vazult nevezték ki járásbíróknak.

A muzeum értékes évkönyve

Temesvár, február 6.

A temesvári muzeum igazgatója, Miloia Joakim dr., dicséretes újszeretettel és pártatlan szakszerűséggel állította össze a muzeum évkönyvét, amely most hagyta el a sajtót. Felöleli a bányászati képzőművészet összes ágait és értékes cikkekben ismerteti a művészi megmozdulásokat. Különös érdeklődésre tarthat számot az a tanulmány, mely a román és a népies művészetek közötti kapcsolatokról szól. Szomorú fejézet számol be a temesvári muzeumépítés kérdéséről. Kegyeletes szavakkal emlékezik meg néhai Berkeszi Istvánról, egykori elődjéről, aki már negyedszázada előtt rámutatott a termék elégtelenségére és sürgette az új muzeum felépítését. Azóta sem történt sok ebben az ügyben. Értékes régiségek ládákba csomagolva hosszú évek óta várják méltó helyüket. Most a pincében és padláson elraktározva hevernek. Jelenleg nyolcemillió lei áll rendelkezésre és máris remény van, hogy öt-hat éven belül annyira gyarapodik az alap, hogy a muzeum építése megkezdődhetik. Az építési költségeket hatvan milliót igényelnének. Az igazgató sikra száll azon régebbi terv megvalósítása érdekében, hogy a Hunyadi-kastélyt alakítsák át megfelelően. Különösen érdekessé és értékesé teszi az évkönyvet a sok reprodukció. Ezek nemcsak a muzeumi tárgyak egy részét mutatják be, hanem a múlt év folyamán Temesvárott rendezett képzőművészeti kiállítások kiemelkedőbb műveit is. Mindenképpen értékes munkát végzett a muzeum igazgatója az évkönyv megjelentetésével és kívánatos volna, ha tervét megvalósíthatná és havonként számolhatna be a nagy nyilvánosságnak a muzeumi gyűjtemények gyarapításáról.

ELSIMULT KONFLIKTUS. Beszámoltunk arról a konfliktusról, amely napokon keresztül a vasut és a város között fennállott. A vasut — mint ismeretes — a területén levő és tulajdonát képező bódéból eltávolította a város vámosait, miáltal a városnak naponta tizenöt-huszezer leinyi kára támadt. Cigareanu Liviusz dr. vármegyei prefektus közbenjárására a vasut ezt a kitiltást visszavonta és tegnap-tól kezdve a városi vámszedők a józsefvárosi pályaudvaron ismét megkezdték működésüket. Az ügynek végleges rendezése érdekében a vasut és a város között tárgyalások indulnak meg. A dolgot valószínűleg úgy fogják megoldani, hogy a város a pályaudvaron saját épületet létesít a vámszedők részére.

Bánati Bankegyesület R. T.

(ezelőtt Sváb Központi Bank és Aradi Polgári Takarékpénztár.)

Főintézetek: Temesvár és Arad

Részvénytőke: 130 millió lei

Tartalékok: 70 " "

Takarékbetétek: 800 " "

Elfogad betéteket kedvező kamatoztatásra. Folyósít kölcsönöket átutalásokat eszközöl az összes bel- és külföldi piacokra.

Foglalkozik devizák vételével és eladásával. (642)

Kidobálta lakója összes butorait az utcára, mert nem volt megelégedve a kikötött házbérrel

Temesvár, február 6.

Mioc Lázár, akinek a Farkas-utca 12. szám alatt van a háza, nem tartozik a szegény háziurak közé, mert hiába csak ebben a házában is huszonnégy lakója van, már pedig több házadonosának mondhatja magát. De azért nem tartozik a lágyszívű háziurak közé, azt az alábbi történet világítja meg.

Múlt esztendőben Mioc Lázár házában egy helyiség volt kiadó. Zoller József kereskedő akkor megállapította Mioc háztuladonossal, hogy az a helyiségből szoba-konyha-kamrássá létesít a saját költségén és az árát öt esztendőre kibérli havi ezer forintért.

azt Mioc és társa ajtón-ablakon keresztül kidobálta. Az ablakon pedig már frissen ragasztott cédula hirdette, hogy a lakás kiadó.

Popovici Mihály rendőrigazgató felszólította Mioc Lázárt, hogy a lakásból kidobált butort és holmit azonnal helyezze vissza. Mioc először ellenkezett, a rendőrigazgató erélyes felszólítására azonban eleget tett a felszólításnak. Zoller József a rendőrigazgató jelenlétében megállapította, hogy addig amíg a rendőrségen járt segítségért, több berendezési tárgya, készpénze és ékszere eltűnt. A kára a megromlott butoron kívül hatvanhétézer le.

A holminknak a lakásból való kidobálását nagy tömeg nézte végig és nem lehetetlen, hogy a bámulók között tolvajok is akadtak.

Zoller József most a bírósághoz fordult, amelyet arra kér, kötelezze Mioc Lázárt a teljes kártérítésre és a bérleti szerződés betartására. Kétségtelen, hogy a bíróság megítéli Zoller igazát.

Ingyentej a szegény gyermekek részére

Temesvár, február 6.

Temesvárott a gyáripárosok kezdeményezésére üdvös jótékonyági mozgalom indult meg. Ez a mozgalom más városok mintájára ingyentej néven ismeretes. A város a felvetett eszmét magáévá tette és a népjóléti felügyelők utánjárása alapján kétszáz olyan szegény családnak a névsorát állította össze, ahol több gyermek van. Ezek a családok mátol kezdve a gyermekek számához képest egy-három liter tejet kapnak ingyen, minden liter tejhez pedig félkilóscipót. Az ingyentej kiosztása naponta délután három óraker történik és pedig a gyárvárosi és a józsefvárosi népkonyhákon. Az ingyen tejet március végéig szolgáltatják ki és pedig utalványok alapján. Ennek a jótékony mozgalomnak a költségeit fele részben a gyáripárosok szövetsége, fele részben pedig a város viseli.

Késése volt a hajónak és ez okozta, hogy a spanyolországi lázadás kudarccal végződött

Madrid, február 5.

A legutóbbi lázadást teljesen elfojtották és most végzik a leszámolást a forradalom előkészítőivel. Sanchez Guerra volt miniszterelnököt, aki a forradalom egyik vezetője volt, a fogházból hadihajóra szállították, amelynek utiránya ismeretlen. Érdekes, a forradalom sikere azonban, hogy az a hajó, amelyen Sanchez Guerra Valenciába utazott, gépárbia miatt két napi késéssel érkezett meg oda. Letartóztatták Delano

tábornok volt hadügyminisztert, valamint Costo Girona tábornokot is. A nagyszámu letartóztatott között van Blasco Ibanez fia is. A francia lapok jelentései szerint Spanyolországban az állapotok még mindig igen zavarosak. Ciudad Realba madridi csapatokat szállították a helyőrségi szolgálat ellátására. Primo de Rivera a sajtó előtt kijelentette, hogy már minden rendben van és a nyilvánosság részére már nincsen semmi közölni valója.

Az éjszakai pékmunka elförlése

Temesvár, február 6.

A sütőmunkások már évek előtt mozgalmat indítottak, amelynek célja, hogy a sütőiparban az éjszakai munka megszűnjék. Tegnap délelőtt Goldstein Izidornak, az élelmezési munkások szakszervezete titkárnak vezetése alatt a sütőmunkások küldöttségileg járultak Cigareanu Liviusz dr. vármegyei prefektus elé. Rámutattak arra, hogy a legtöbb országban már régen felhagytak az éjszakai pékmunkával, ami nemcsak a közegészségügyi szempontokból is fontos. Kérték a prefektust, hasson oda, hogy Temesvárott is megszűnjék az éjszakai kenyérsütés, viszont kötelezték magukat arra, hogy a munkát naponta olyan korán kezdik meg, hogy reggelre mindig legyen friss kenyér és friss sütemény. Cigareanu Liviusz dr. prefektus a küldöttségnek azt válaszolta, hogy a kérdést tanulmányozni fogja és oda fog hatni, hogy az a legméltányosabban a közönség és a munkásság érdekeit egyaránt szem előtt tartva intéztessék el.

Felmondás nélkül elbocsátja régi munkásait a Turul-gyár és külföldi munkásokat alkalmaz

Temesvár, február 6.

Miként ismeretes, néhány hét előtt a Turul-cipőgyár munkásai küldöttségileg járultak Cigareanu Liviusz dr. vármegyei prefektushoz, akinek közbenjárását kérték a megindult munkásleépítés ellen. A prefektus közbenjárására a gyár akkoriban vissza is fogadta az elbocsátott munkásokat.

Tegnap délelőtt a Turul-gyár munkásainak újabb küldöttsége járt Pirovsky Károly szakszervezeti titkárral Cigareanu Liviusz dr. prefektusnál. A küldöttség előadta, hogy a Turul-gyárak egyik németországi származású üzemvezetője, a gyár racionalizálását úgy viszi keresztül, hogy azt nem új gépberendezésekkel, hanem a munkások erejének fokozottabb kihasználásával igyekszik elérni.

A többtermelést el is érte, azonban ennek ellenére a munkabérek az egyes osztályoknál harminc-negyven százalékkal csökkentek.

Ezenkívül bárha a gyár igazgatósága úgy a prefektus, mint az állami munkafelügyelő előtt arra kötelezte magát, hogy nem bocsát el munkásokat, a régi munkásokat mégis sorra elbo-

csátja. Így szombaton is tizenkét olyan munkást bocsátottak el minden felmondás nélkül, akik tizenöt-husz év óta dolgoznak a gyárban. Az elbocsátott munkások helyett pedig fiatal külföldi német munkásokat hoznak a gyárba. A munkások nem kívánnak a végső fegyverhez, a sztrájkhoz nyulni, hanem az ügyet döntőbíró elé akarják vinni és a küldöttség azért kereste föl a prefektust, hogy a döntőbíró elnöki tisztét elvállalja.

Cigareanu Liviusz dr. prefektus figyelemmel hallgatta végig a küldöttséget. Azonban nagy elfoglaltságára való tekintettel sajnálattal jelentette ki, hogy a döntőbíróban nem vállalhatja az elnökséget.

Készséggel vállalkozott azonban arra, hogy a gyár igazgatóságával hamarosan tárgyaljon a további elbocsátások elmaradása ügyében.

Kijelentette még azt is, hogy a külföldi munkások alkalmaztatásának ügyét megvizsgálja és oda fog hatni, hogy itteni munkások rovására ne hozzanak be külföldi munkásokat. Biztosította a munkásságot a legteljesebb jóakarattal és arról, hogy ügyüket méltányossággal és igazságszeresen fogja kezelni.

megjegyzés: az előző cikkben említett lakóháza, amely a Farkas-utca 12. szám alatt van, nem tartozik a szegény háziurak közé, mert hiába csak ebben a házában is huszonnégy lakója van, már pedig több házadonosának mondhatja magát. De azért nem tartozik a lágyszívű háziurak közé, azt az alábbi történet világítja meg.

Múlt esztendőben Mioc Lázár házában egy helyiség volt kiadó. Zoller József kereskedő akkor megállapította Mioc háztuladonossal, hogy az a helyiségből szoba-konyha-kamrássá létesít a saját költségén és az árát öt esztendőre kibérli havi ezer forintért.

azt Mioc és társa ajtón-ablakon keresztül kidobálta. Az ablakon pedig már frissen ragasztott cédula hirdette, hogy a lakás kiadó.

Popovici Mihály rendőrigazgató felszólította Mioc Lázárt, hogy a lakásból kidobált butort és holmit azonnal helyezze vissza. Mioc először ellenkezett, a rendőrigazgató erélyes felszólítására azonban eleget tett a felszólításnak. Zoller József a rendőrigazgató jelenlétében megállapította, hogy addig amíg a rendőrségen járt segítségért, több berendezési tárgya, készpénze és ékszere eltűnt. A kára a megromlott butoron kívül hatvanhétézer le.

A holminknak a lakásból való kidobálását nagy tömeg nézte végig és nem lehetetlen, hogy a bámulók között tolvajok is akadtak.

Zoller József most a bírósághoz fordult, amelyet arra kér, kötelezze Mioc Lázárt a teljes kártérítésre és a bérleti szerződés betartására. Kétségtelen, hogy a bíróság megítéli Zoller igazát.

Február 9-én a temesvári róm.-kath. nőegylet táncestélye a Városi Vigadóban.

Szenzációs tombola és m ű s o r . Meghívók nem küldetnek szét.

Hírek

A nagy hideg még mindig tart

Temesvár, február 6.

Temesvárott a vasárnap mutatkozott nagy dermesztő hideg enyhült. Mint Budapestről jelentik, Magyarországon és Ausztriában, valamint Németországban szintén némileg megyenyült az idő. A Duna Bécstől Mohácsig be van fagyva. Oroszországban viszont óriási a hideg. Moszkvában a hőmérő harminchárom fokot mutat nulla alatt. Szófia jelentése szerint a keleti ekspresz a török vonalakon négy nap óta nem közlekedhetik. Várnát három méteres hó borítja. Számos ember a hó alatt halált lelt. Londonban husz fok hideg volt. A földalatti vasutnak villamos fékszerkezete befagyott. A mozdulatlan levegőben a füst a város fölött sárga felhőként lebeg. A meteorológusok kiszámították, hogy London fölött a levegőben száz tonnányi korom és füst lebeg mozdulatlanul. Bombayi jelentések szerint a hideg ott is olyan rekordot ért el, amilyen az utóbbi száz esztendő alatt nem fordult elő. A keletindiai partvidéken a tenger harminc mérföldnyi sávban befagyott. Tiencsin kikötője és környéke befagyott és azért a világtól teljesen el van zárva.

— Drágább lett a kenyér. A város állandó választmánya — mint jelentették — felfüggesztette próbaképpen a maximális árakat. A pékipari szakcsoport tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy a kenyérárkak méltányosan felemeli. Eszerint a fehér kenyér ára kilónként tizenkét lei lesz, a félbarna kenyéré tizenegy lei, a barna kenyéré pedig nyolc lei.

— Biró nem lehet igazgatósági tag. Bukarestből jelentik: Junian igazságügyminiszter törvényjavaslatot készített, amely módosítja a bírói szervezeti szabályt és kimondja, hogy bíró, vagy bírósági tisztviselő nem vehet részt sem vállalati igazgatóságban, sem feügyelőbizottságban.

— Magyarország javára döntött a hágai döntőbíró. Hágából jelentik: Hosszu ideig húzódtott a magyar-csehszlovák agrárügyben a vegyes döntőbíró tárgyalása, mely végül most Magyarország javára döntötte el a vitát. A bíróság teljes egészében elutasította a csehszlovák kormány álláspontját és a magyar állampolgárok sérelmét jogosnak ismerte el. Az ítéletnek elvi jelentősége van.

106.5 millió dollár a külföldi kölcsön végösszege a svéd gyufakölcsönnel együtt

Bukarest, február 6.

A pénzügyminiszterium tegnap hivatalos kommunikét adott ki, amely szerint a külföldi kölcsön végösszege hetvenhatésfél millió dollár, valamint a svéd gyufatröszt harminc millió dolláros kölcsöne. Románia eszerint összesen százhatésfél millió dollár kölcsönt kapott, amely következőképpen oszlik meg az egyes államok jegybankjai között: Franciaország 22.5, Amerika 12, Anglia 10, Olaszország 8, Németország 5, Csehszlovákia 5, (de ez még nem végleges), Svájc 4, Hollandia 3, Románia 3, Belgium 2 és Ausztria 1 millió dollár. A kölcsön kibocsátása Franciaországban francia frankban, Angliában font sterlingben, a többi államban pedig dollárban történik. A svéd gyufatröszt által adott harminc millió dollár kölcsön után 7 százalékos kamat. A kölcsön ratifikálása után megalakul Bukarestben a gyufatröszt részvénytársasága, amelyben az állam is részt vesz.

Megbízható forrásból nyert értesülés szerint a stabilizálás azon nap svájci frank árfolyama szerint fog megtörténni, amely napon a stabilizációs törvényt életbeléptetik.

A Nemzeti Bank tegnap értekezletet tartott a nagybankok vezetőivel a sta-

bilizációval kapcsolatos helyzet ügyében. A tanácskozás, amelyen a Romániára eső három millió dollár szétosztásáról volt szó, nem vezetett eredményre és ezért a bankokat újból egybehívják.

Tegnap délelőtt minisztertanács volt, amelyen Popovici pénzügyminiszter ismertette a Párisban lefolyt kölcsöntárgyalások eredményét. A minisztertanács jóváhagyta a pénzügyminiszter által aláírt kölcsönszerződést és felhatalmazást adott neki, hogy a parlament elé terjessze a kölcsönre, valamint a stabilizálásra vonatkozó javaslatokat. A Párisból visszatért pénzügyi bizottság Madgearu miniszter és Lugojanu államtitkár közreműködésével tegnap egész éjszaka előkészítette a pénzügyi javaslatokat, amelyeket a legfelső törvény-előkészítő tanács tegnap délelőtt felülvizsgálat alá vett. Mivel munkáját nem fejezte be,

a tanács tegnap délután újból összeült és a pénzügyi javaslatok még az este folyamán összeülő parlament elé kerültek részletes tárgyalás céljából.

Popovici pénzügyminiszter tegnap délelőtt megjelent a régenstanács előtt és előzetes szentesítés céljából bemutatta az új pénzügyi törvényjavaslatokat.

— A posta új vezérigazgatója. Bukaresti híradás szerint Marinescu postavezérigazgató lemond állásáról és utódjául a kormány Vidrighin Sztán mérnököt, a temesvári vizimű igazgatóját szemelte ki. Vidrighin igazgató jelenleg nincsen Temesvárott, Bukarestben tartózkodik, ahonnan csak egy hét múlva tér vissza.

— Előadás a Lloyd-klubban. Szerdán, február hó 6-án este kilenc órai kezdettel a Lloyd-klub helyiségében Krausz Mihály dr. ideg-orvos az alacsonyabbrendűségű érzésről (Minderwertigkeitsgefühl) tart előadást. Szabad bemenet. Vendégeket szívesen lát a rendező Ezra zsidó kultúregyesület.

SENZÁCIÓ

KÉPVÁSÁRI!
Bámulatos olcsó!
RECORD, képeretgyár, Józsefváros,
Hunyadi-ut 14. Telefon 14-33.
(3856)

— Szülői délután. A józsefvárosi katolikus hitközség Jézus szent szívének gárdája, amely iskolás gyermekekből áll, a katolikus elemi fiúiskola termében műsoros szülői délutánt rendezett. A tizszámból álló műsoron volt szavazat, tánc, tréfás jelenet, zongoraszám és szindarab. A közönség nagyon sokat tapsolt valamennyi szereplőnek, de legtöbbit Deixner Babinak, akinek négy száma közül a kéményseprőtánc volt a legsikerültebb. Az előadást jövő vasárnap, február 10-én délután négy órakor megismétlik.

— Temesvárról távozó járásbíró. Tarcinius Vazul, a második számú járásbíró vezetője, legközelebb eltávozik Temesvárról, mivel az ókirályság egyik nagyobb városába kérte áthelyezését.

• Ha Temesvárra jön, kérje mladenit az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— Elfogott kivándorlási hiénák. Zágrábról jelentik: A rendőrség le tartóztatott több egyént, akik emberkereskedéssel foglalkoztak. Felhajtoltak egy csomó szegény embert, akiket arra birtak, hogy vándoroljanak ki Délamerikába. Az utazási költséget előlegezték nekik azzal, hogy azt majd ledolgozzák. A szerencsétlen embereket braziliai kávéültetvényekre vitték, ahol valóságos rabszolgasorban tartották őket. A kivándorlók közül igen sokan elpusztultak. Kiderült, hogy a kivándorlási hiénák a kivándorlók után külön díjazásokat kaptak a kávéültetvényesektől.

— A Nyugat február elsejei száma négy tanulmányt, négy novellát, nyolc verset, egy regényfolytatást és tíz kritikai cikket tartalmaz. A szám közli Baumgarten Ferenc irodalmi hagyatékából a XIX. század regényéről szóló esszét (Farkas Zoltán fordításában). Ignórus tanulmányát Lesingről, Hollós István „Nemzeti génius és pszichoanalízis” című és Gergő Endre „A jelen — az irodalom jövőjében” című esszét. Novelákat Laczkó Géza, M. Pogány Béla, Sziráky Judit és Tersánszky J. Jenő, verseket Berda József, Gellért Oszkár és Marconnay Tibor írtak. A szám folytatja Füst Kálmán A szakadék című nagy érdeklődést keltett regényét. A kritikai rovatokban Aszlányi Károly, Barta Lajos, Fr. Cachot, Halász Gyula, Krudy, Sauvageot, Rabinovszky és Schöpflin cikkeit találjuk. A szám ára 60 lei, negyedévi előfizetés 300 lei. Főbizománys: Pallas, Cluj, Strada I. Ratiu A.

— Terjed a spanyoljárvány. Budapestről jelentik: A spanyol betegség feltűnően terjed. Tegnap a budapesti kórházakban hetvennyolc újabb spanyolbeteget vettek föl. A hivatalokban és a gyárakban az alkalmazottak tömeges megbetegedései miatt súlyos zavarok állottak elő.

A FŐPOLGÁRMESTERI ALBETÜLTÉSE. Mint ismeretes, gevicci Lucián dr. főpolgármester hadszága február 17-én lejár, de akkor kezdődik nyugdíjaztatás városnál úgy tervezték, hogy február 17-én megtartják a nagy polgármesterválasztó gyűlést. M a városhoz Bukarestből tegnap zett leirat rendelkezik, a polgárválasztó gyűlést csak február 17-én fogják valószínűleg megtartani és addig a helyettesítést tovább Craciun György dr. végzi.

— Suszter és zugrász egy mélyben. Popovici Tivadar mesvári cipésmester egyik rokonának a perében mint annak képviselője szerepelt és szabályszerűen fogalmazott keresetet is nyújtott a bírósághoz. Az ügyvédi kamara miatt Popovici ellen zugrász feljelentést tett. A törvényszék tárgyalta az esetet és bár beígérték, hogy megvédik Popovici jó hírnevét, mégis ezer lei pénzbüntetésre ítélte zugrászát.

Neurovox és egyéb márkájú rádióhíradók jutányosan szállít HIRSCHL & Co
Bulev. Berthelot (Kossuth L.-u.) 7
Telefon: 717. (662)

— Bárcsak jobban menne az üzlet! Ez egy cikksorozatnak a címe, amelyet a Mercur című kereskedelmi és gazdasági folyóirat közöl. Mercur folyóirat, amely behatóan eleven hangon foglalkozik gazdasági kérdésekkel, most indult meg és első száma a legszebb sikert és elterjedtséget igéri. A Mercur szerkesztő és kiadóhivatala Temesvárott a Lloson az A) Löffler-palota második emeletén van. Mutatványszámokat illusztrációkkal is gazdag lapból kétszáz példánnyal küld a kiadóhivatal.

— Zsebtolvaj a villamoson. Városvárosi gyárvarosi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a villamoson ellopták pénztárcáját, amelyben ötszáz lei készpénz és több okmány volt. A rendőrség a zsebtolvaj után megindította nyomozást.

— Kellemetlen vendég. Tautz Antal, aki a gyárvarosi szállókban a Berthelot-utca 2. szám alatt lakik, bevásárlás végett a városba ment. Mikor néhány óra múlva hazatért, meglepetéssel tapasztalta, hogy távollétében valaki fölfeszítette a lakását és abból ruhaneműket és egyéb holmikat lopott. A kár több ezer lei.

• Zephir-kályhák, vas- és örökégek kályhák, kályhaellenzők, fatartók és kályhavasgarnitúrák, azonkívül különböző teliárúk melynek leszállított árukaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

Érckoporsók

Ércbetéteket, sirkeresztek minden kivitelben, nagyságban és színben készít és állandóan raktáron tart

Schwab Jakab

Érckoporsó- és bádógáru-üzem Timisoara, (Mehala)
Bul. Cetatii No. 9, (a Belvárosból indulva 2-ik villamos megálló)
(474)

Bálszezonra

különleges ujdonságok ruhadiszekoen és virágokban kaphatók:

LIDOLT VIKTOR

Temesvár I., Str. V. Alexandru.
Nérom hírkakataim megtekintését!

ROMÁN-OROSZ MEGEGYEZÉS.

Bukarestből jelentik: Cita Davila, Románia varsói követe, tegnap távirati intézett a kormányhoz, amelyben közölte, hogy a moszkvai kormány kész nyilatkozott a Románia által kiadott és Lengyelország által támogatott kijelentéseket a Kellog-paktum jegyzőkönyvéhez hozzáfűzni. Ennek következtében Románia aláírja a moszkvai jegyzőkönyvet Lengyelországgal együtt és felhatalmazást adott Cita Davilának, utazzék Moszkvába és írja alá a jegyzőkönyvet, amely a Kellog-paktum konkrétizálását fogja jelenteni Európa keleti részében.

Február 1-én

A színház királyi páholya. A városi tanács tanácskozott arról, hogy miként lehetne a színház királyi páholyát hasznosítani. A páholyban nyolc tizenéves szék van, amelyet hasáson vesznek igénybe. Felmerült a terv, — tekintettel arra, hogy a városokban sincsen állandó királyi páholy — ennek a páholynek mai állapotát szüntessék meg és csak akkor használják fel eredeti rendeltetésére, ha az uralkodó, vagy az uralkodó család valamely tagja tartózkodik a városban és a színházat látogatja. Van a színházban három páholy, amelyeket a polgármester, a díszfőnöki és a prefektus számára tartanak fenn. A terv az, hogy a királyi páholy álljon a polgármester rendelkezésére, amely meghívja a tábornokot, a prefektust és esetenként más magasrangú személyiségeket is és az így felszabaduló másik három páholy a színházgátló által értékesíthető lenne. Ebben az ügyben a városi tanács későbbben dönt.

Keleti perzsák

csodaszép példányok óriási választékban, hihetetlen olcsón kaphatók részletre is **STERNBERG**-nél

Faiskola létesül Temesben. A városi tanács választmánya elhatározta, hogy a gyiroki út mentén huszötven hektár területen faiskolát létesít. Tervezettel arra, hogy ez a faiskola a vármegye lakosságának javát fogja szolgálni, erre a célra a vármegye ötmillió leit ajánlott fel, amelyet a város elfogadott. A faiskolát még ebben az esztendőben állítják föl.

Stabilizációs javaslat

a parlament tegnapi ülése előtt

Taps fogadta a minisztert

Bukarest, febr. 6.

A kamara tegnap délután ülést tartott, amely rendkívül élénk érdeklődést váltott ki. A miniszteri padokban a kormány majdnem valamennyi tagja jelen van. Amikor Maniu miniszterelnök és Popovici pénzügyminiszter a terembe lép, lelkes taps hangzik fel. Popovici azonnal a szónoki emelvényre siet és felolvassa a parlament elé terjesztendő javaslatokat, amelyek a kölcsönnel és a stabilizációval kapcsolatosak. Kéri a javas-

latokra a sürgősség kimondását és a pénzügyi, illetve költségvetési bizottságok elé való utalását. Ezeket a bizottságokat este kilenc órára hívták össze. A kamara a pénzügyminiszter előterjesztéseit elfogadta.

A napirendre áttérve Chikowskij hadügyminiszter válaszolt több képviselő előző interpellációjára a katonaköteles ifjak bevonulása tárgyában. Két okmányt követelnek a bevonulás tárgyában, a születési bizonyítványt és az állampolgársági igazolványt.

Románia villamosítása. Bukarestből jelentik: Olaszország romániai kereskedelmi attaséja ajánlatot tett kormányra nevében Románia vizieróinak kihasználására a villamosítás szempontjából. Olaszország nemcsak tőkével venne részt ebben az óriási munkában, hanem technikai személyzetet is bocsátana rendelkezésre. A kereskedelmi miniszter átvette az olaszok konkrét ajánlatát és az legközelebb már a minisztertanácsot is foglalkoztatja.

megnyilt

Kultürelőadás Óteleken. A Magyar Párt temestorontálmegyei központja vasárnap, február 10-én Román-szentmihályon és Óteleken kultürelőadásokat rendez. Az előadásokat Gyula János dr., Kubán Endre és Holló Gyula fogják tartani.

Megdézsmált cukorkabódé. Székely Miklós a Szentgyörgy-téren levő cukorkabódé tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek éjszaka feltörték bódéját és abból körülbelül ezerötyszáz leit értékű csokoládét elvittek.

Eltűnt iskolásfiu. Vojtek Oszkár tiz esztendősi iskolásfiu pénteken eltűnt nevelő szülőinek a Hungária-körút 69. szám alatt levő lakásáról. A fiu azzal távozott el hazulról, hogy iskolába megy, azóta azonban nem tért vissza.

Felozslatott községi tanácsok. A vármegye állandó választmánya legutóbbi ülésén a helyszínen tartott vizsgálatok alapján felozslatta Liebling, Belotine és Aurélháza községek tanácsait. A községek vezetését Cigareanu Liviusz dr. vármegyei prefektus az új tanácsok megválasztásáig ideiglenes bizottságokra fogja bízni.

Besurranó tolvajok. Buchwald Imre feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Timotei Cipariu-utca 2. szám alatt levő lakásába ismeretlen tettesek behatoltak és onnan néhány száz leit készpénzt vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást.

A Déli Hírnap Budapestben állandóan olvasható a Park-szálloda Kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

A Vadászerdei villamos munkálatai. A villamosvasutak igazgatósága a tavasszal kezdi meg a Vadászerdei-uti villamosvonal építését. Az áramvezeték tartására százharminc darab vasoszlopra van szükség. Ezekre árlejtést hirdettek és a megrendelést mint legelőcsőbb ajánlattevőnél — negyyszázötvenöt ezer leinyi árban az aradi Andrényni cégnek szűzölték.

Tizenkilenc éves életunt. Ardelean Ferenc, Ardelean János rendőrtisztviselő tizenkilenc esztendősi fia, tegnap reggel kőszodaoldattal öngyilkosságot akart elkövetni. A mentők súlyos belső sérülésekkel a kórházba szállították.

programmal

Háza padlásán felakasztotta magát. Csenéről jelentik: Marta József negyvennyolc esztendősi csenei földműves házának padlásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették már halott volt. Hogy mi készítette az öngyilkosságra, azt családja nem is sejtii.

Foch tábornok haldoklik. Párisból jelentik: A beteg Foch marsall állapota igen komolyra fordult. Az orvosok aggódnak életéért és minden percében várják a katasztrófát.

Az evangélikus nőegylet jótékonyági estélye. A temesvári evangélikus nőegylet február tizedikén délután öt órakor a Tiszti Kaszinóban jótékonyági akadémiát rendez táncsal és műsorral egybekötve. Az üdvözlőbeszédet Hensel Dois mondja, Dragan Szilvia Eminescu egy költeményét szavalja Ifjabb Gyertyánffy Andor énekszámait Georgescu Dalma kíséri zongorán, ezenkívül szerepelnek még részben szavallatokkal részben táncszámokkal Lenhart Irmus, Erlitz Iván, Szenec Irén, Marik Ina, Schira Ica, Kertész Lili, Marosy Mauzi, Wantum Lili, Manu Terj, Lehmstetter Popper Károly, Lackinger Elza, Sadek Gaby, Korab Blanka, Schimmerling Trudi, Werner Baby, Lövenback Kató, Bruz Mária, Vatasan Malitta, Deixner Baby. A zenét a TAC jazz-band zenekara szolgáltatja.

A Krausz börgyár hitelezőinek tanácskozása. A temesvári Krausz-féle börgyár fizetéképtelenségével kapcsolatban megirtuk, hogy a hitelezők bizottságot küldöttek ki, a vagyoni átlag megállapítására és az egyes hitelezők közötti kvóta rendezésére. Ez a bizottság most készült el munkájával és a következő ajánlatot tette. A tizezer leies követelések hatvan százalékát egyenlíti ki. Az ötvenezer leig terjedő követelések ötven százalékát két részletben fizetnek ki. A százezer leiel érdekelt hitelezők követelésük negyven százalékát kapják meg három egyenlő, rövidlejáratu részletben. A nagyhitelezők közösségbe tömörülnek és az alakítandó részvénytársaság részvényeinek harminc százalékát kapják. Ezt a tervezetet számos kis és nagyhitelező még nem tette magáévá és amennyiben hamarosan nem sikerül jóváhagyásukat megkapni, úgy a tervezett részvénytársaság helyett a Krausz-féle börgyár ügyében a csőd elkerülhetetlen.

Befagyott a tenger. Londonból jelentik: Keletindianában nagy hideghullám dühöng. A partvidéken a tenger harminc mértföldnyi szélességben befagyott. Tiencsin kikötője teljesen el van zárva a forgalomtól.

Zavargások a babona miatt. Bombayból jelentik: A nép között az a hír terjedt el, hogy a patán szekta hívei szertartásaikhoz gyermekvért használnak. Ennek következtében százezer munkás odahaza maradt, hogy gyermekeikre vigyázzon. Egyes városokban az emberek megtámadják a patánokat és öldöskök. A rendőrség tehetetlen a zavargásokkal szemben.

a Palace-bar

A legyözött államok fizetési képességei. Londonból jelentik: A párisi jóvátételi tárgyalásokon, Ausztria, Magyarország és Bulgária fizetési képességének kérdését is felvetik. Valószínű, hogy a német jóvátételt komercializálni fogják.

Leégett szalmakazal. Végvárról jelentik: Palicsák Ferenc tanyáján kigyulladt egy szalmakazal, amely hamarosan nagy lánggal égett. A tűzoltóság kivonult és nagy fáradtsággal sikerült a tűz tovább terjedését megakadályozni. A kár tizezer leire rug.

Huszonöt éves papi jubileum. Hidasligetről jelentik: Pflug János hidasligeti plébános most ünnepelte pappá szentelésének huszonötödik évfordulóját. Ebből az alkalmából a község lakossága lelkes ünneplésben részesítette a plébánost.

A Royal kávéházban teljesen új műsorral lépnek fel Patt és Pattea chon, a közkedvelt komikusok. Az új januári műsor szenzációja Jersey táncduett, a budapesti Tabarin neves művészeinek felléptése. Jassimis a kiváló román komikus, román ésnémet számokkal szerepel. Helltoni primaballerina táncái feltűnést keltenek. Műsor után a közönség rendelkezésére áll a Royal bár parkettje.

Zsombolyán

korán reggel kapható az aznapi Déli Hírnap

A magyar társulat előadásai. Ma este félkilenc órakor a magyar társulat feleleveníti Martos-Huszka operettjét, a Lili bárónót, amely a legtöbb színpadon maradandó sikert aratott. A címszerepet Lengyel Irén játssza, aki mellett hálás feladat vár még Fekete Rózsira, Szabó Gittára, Fratta Gézára, Darvas Emőre, Szabakaira. Holnap, csütörtökön este a társulat színre hozza Molnár Ferenc Olympia című vigiátékát, amely a drámai együttes művészi előadásában élvezetet fog nyújtani. Pénteken este félkilenc órakor Fodor László vigiátéka, a Templom egere kerül előadásra. Nagy előkészületek folynak az Eltört a hegedűm című új Zerkovitz-operett bemutatására, amely e hét végén lesz. A Nandys-görlök még mindig nagy siker mellett mutatják be legújabb táncatrakcióikat és a közönség sokat tapsol a pompás csoportnak.

Pillangó főhadnagy. A gyárvárosi katolikus ifjúsági egyesület műkedvelői gárdája február 10-én vasárnap délután négy órakor az egyet Tigris-utcai helyiségében új diszletek mellett színre hozzák a Pillangó főhadnagy című operettet. A darab címszerepében Kopácska Pali lép fel, akinek biztos játéka és kellemes hangja méltó partnert nyer Holló Mariskában. A többi nagyobb szerepet Megyeri József, Rittinger Imre, Gazda István, Mészáros Juliska, Kovács Ilus, Degrel Anci, Scholz Adrienne, Förster Mancsi, Krauser Mancsi, Faluvéghy Mancsi, Preidl Katica, Márton Bella, Berta Dezső, Kalmár József, Reitter Béla, Egerer Frigyes, Faragó Kálmán, Hess József, Petrit Livius, Pejácsovits János, Rammer Imre, Szőke András, játsszák. — Az egyesületi zenekar szolgáltatja a zenét Grossmann József karnagy vezetése mellett. Jegyek elővételben az egyesület székházában már is kaphatók. Helyárak 60, 40, 30, 20 leies árban.

Farsang

Farsangi bál az Erzsébetvárosban. Az Erzsébetvárosi Társaskör és a Glória dalegylet február 12-én, farsang utolsó napján a Novotny-féle teremben együttes jótékony célú táncmulatságot rendeznek.

* Akar jól mulatni? Menjen el február kilencedikén Tényi Irén álarcos báljára a józsefvárosi Fröbl-utca 42. szám alatt, a Scholier-féle vendéglővel szemben. Kezdeté este kilenc órakor. Belépőjegy negyven lei.

Az antialkoholisták álarcosbálja. A temesvári Good Templar rend február kilencedikén este kilenc órakor a Tiszti Kaszinó földszinti termében álarcosbált rendez, amelyen azonban a jelmez nem kötelező. A legszebb hölgyjelmez és a leggroteszkebb férfijelmez díjazásban részesül. Esetleges reklamációkat a meghívók miatt kérnek Lederer Bélához a belvárosi Fenyő-cégnél, vagy pedig Zimmer Jánoshoz, a gyárvárosi Burkus-utca négy szám alá intézni.

Az ujkisodai magyarság álarcosbálja. A frateliai Magyar Párt ifjúsága e hó kilencedikén este nyolc órakor a Papp-féle vendéglőben álarcosbált rendez saját könyvtára javára. A nemes célra való tekintettel szíves támogatást kér a rendezőség.

Közgazdaság

A Temesvári Első Takarékpénztár mérlegmegállapító igazgatósági ülése

Erős fellendülés a váltó- és folyószámlahitel-üzletben — A nyílt tartalékok 7.750.000 lejes gyarapítása, 5 lejjel magasabb osztalék mint a múlt évben

A Bácság e legrégebb intézetének igazgatósága folyó hó 1-én megtartott ülésében megállapította az 1928. év mérlegét.

Az általános nehéz gazdasági viszonyok és a megrosszabbodott kereseti és nyereséglehetőségek ellenére az intézet minden üzletágában erős emelkedést mutat, a kedvező üzleti eredmény a megnagyobbodott nyereségből és felemelt osztalékokban nyerszámszerű kifejezést.

A betétek az elmúlt üzleti évben 304 millióról 342 millióra emelkedtek.

A váltóadósok 184 millióról 250 millióra, míg a folyószámlaadósok 169 millióról 194 millióra növekedtek.

A bruttónyereség 2.100.000 leiel haladja meg az előző évi nyereséget és 28.300.000 leit tesz ki, szemben az 1927. évi 26.200.000 leiel.

A tiszta nyereség a múlt évi 6 millió 374.784.96 leiről 6 millió 789.092.98 leire emelkedett, de tekintettel arra,

hogy az intézet a mérleg felállítására előtt a kétes követelések fedezésére szolgáló tartalékalapot 6.500.000 leiel gyarapította, ami által ezen alap 7.000.000 leiről 13.500.000 leire emelkedett, az 1928. évi tiszta nyereség valójában 13.289.092.89 leit tesz ki.

A Takarékpénztár igazgatósága a március 3-án megtartandó közgyűlésnek a múlt évi 80 leiel osztalék helyett 85 leiel osztalék kifizetését, és a rendes tartalék-alapnak 1.250.000 leiel leendő gyarapítását fogja indítványozni.

A kétes követelések tartalékalapjának 6.500.000 leiel és a rendes tartalékalapnak 1.250.000 leiel leendő növelése által az intézet tartalékai 23.902.500 leire és saját tőkéje 73.902.500 leire fognak emelkedni.

A fenti összehasonlító számadatokból kétségtelen, hogy az intézet régi helyét vissza szerezte és módot talált, hogy biztos és egészséges alapon beilleszkedjen a közgazdasági élet vérkeringésébe.

A Polgári Takarékpénztár beszámolója az elmúlt üzleti évről

Minden esztendőben a Polgári Takarékpénztár az első temesvári pénztárszámra hozza és ez a pontosság és szorgalom, valamint megbízhatóság jellemzi az intézet egész üzleti működését. Csak így érthető meg, hogy a Polgári Takarékpénztár minden külső segítség nélkül a saját és részvényesei erejére támaszkodva ma nemcsak Temesvár, hanem az egész Bácság egyik legelőkelőbb és legerősebb intézetei sorába küzdötte fel magát. Így érthető, hogy az eddigi keretek szűkekné bizonyultak és a most tartott közgyűlés az alaptőkének huszmillió leiről ötvenmillió leire való felemelését határozta el. Ez az állandóan felfelé ivelő fejlődés elsősorban Csongor György vezérigazgatónak köszönhető, aki a bankot immár másfél évtizedet meghaladó idő óta vezeti.

A közgyűlést Rudnán Romulusz dr. nyitotta meg, aki a formalitások elintézése után a jegyzőkönyv vezetésére Belu Gyula drt, hitelesítésére pedig Göbel Károly és Klein Imre részvényeseket kérte fel. Csongor György vezérigazgató ezután előterjesztette az igazgatóság jelentését, mely összefoglaló képét nyújtja a múlt év gazdasági eseményeinek. A viszonyok javulását a sta-

bilizációtól várja. Hogy a bank feladatának a jövőben fokozott mértékben megfelelhessen, szükségesnek mutatkozik az alaptőkének huszmillió leiről ötvenmillió leire való felemelése. Jelentette, hogy a takarékpénztár megvásárolta a házat, amelyben az intézet eddig is elhelyezkedt. A tiszta nyereség 7.294.790.— lei volt a múlt évben. Ebből a tartalékalapra másfélmillió fordítanak, osztalék fejében pedig részvényenkint netto kétszáz leit fizetnek, ami összesen 4.705.800.— leit tesz ki.

Miután Braun Ernő előterjesztette a felügyelőbizottság jelentését, a közgyűlés a jelentést egyhanglag tudomásul vette, majd Belu Gyula dr. indítványára elhatározta az alaptőkének ötven millió leire való felemelését és a keresztülvitellel az igazgatóságot bizta meg. Miután még Braun Zsigmond dr. javaslatára Csongor György vezérigazgatónak és az igazgatóságnak köszönetet szavaztak, a felügyelőbizottságba a következő részvényeseket választották meg: Popovici Virgil, Braun Ernő, Forgács Máttyás, Groszmann Vilmos, Holländer Miksa, Keller György, Kiszling Vilmos, Kovács István, Neschitz István dr. és Polgár Adolf. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3:12.50 Párisban —

Temesvári magánárfolyamok 1929 február 6-án reggel:

Angol font: 807'00—807'50—807'50, dollár: 166'25—166'50—166'25, dinár: 2'91 külföldi, 2'95'00 belföldi, 2'91'00 effect, hollandi forint: 66'80—66'90—67'00, francia frank: 6'51—6'53—6'60, olasz lira: 8'71—8'73—8'75, schilling: 23'40—23'47—23'50, német márka: 39'57—39'60—39'70, osztrák frank: 32'03—32'10—32'20.

Rádió

Műsor:

Szerda. (Február 6.) Budapest. 15 óra: Hangverseny. 12 óra 20: Gányzene. 3 óra 30: Gyorsiró tályam. 4 óra: Szilárd Róbert előad. Török pasák uralma Pécsen. 5 óra 10: Séták a Nemzeti Múzeumba. 5 óra 35: Gramofonhangverseny. 6 óra 25: Olasz nyelvlecke. 7 óra: Örett- és keringőest. 8 óra 30: Zenek hangverseny, Zipernowszky Róbert és Fülöpke Mária részvételével. 9 óra 20: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Déltuti zene. 4 óra: Déltuti hangverseny. 5 óra 35: Mesedéltuti. 7 óra: A bécsi filmharmonikusok hangverseny. Berlin. 8 óra: Diszhangversen a berlini Népzenekar huszonöt éves fennállásának évfordulójára. Breslau. 12 óra 20: Gramofonhangverseny. 13 óra 30: Modern francia zene. 10 óra: Előadás közvetítése a breslauer színházról. Brünn. 7 óra: Salome, Strauss operájának közvetítése. Hamburg. 11 óra: Gramofonhangverseny. 8 óra: Indulók és keringők. 9 óra 15: Mandolinhangverseny. Kattowitz. 5 óra 55: Népies hangverseny közvetítése Varsóból. 8 óra 30: Esti hangverseny. Leipzig. 4 óra 30: Hangverseny. 8 óra: Zenei kari hangverseny. 9 óra 15: Protestáns templomi zene. Prága. 7 óra 50: Salome opera közvetítése. Stuttgart. 12 óra 15: Gramofonhangverseny. 4 óra 35: Déltuti zene. 7 óra 45: Esti hangverseny.

Csütörtök. (Február 7.) Budapest. 9 óra 15: A honvédszenekar hangverseny. 12 óra 20: Gramofonzene. 4 óra: Rádiószabadliceum, melynek keretében Zsámboky Miklós esellóművész régi magyar mesterek műveiből rendez hangversenyt. 5 óra 10: Mezőgazdasági előadás a juhtenyésztés jövőiről. 5 óra 40: Cigányzene. 6 óra 45: Angol nyelvlecke. 7 óra 20: A cigányprimás című operett előadása. Utána jazz-band. Bécs. 11 óra: Kamarazene. 4 óra: Déltuti hangverseny. 7 óra 30: Operaelőadás. Utána zenekari hangverseny. Breslau. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra 30: König für einen Tag című romantikus opera előadása. Berlin. 5 óra: Kávéházi zene. 7 óra 30: König für einen Tag című opera előadása. 9 óra 40: Curtius német birodalmi gazdasági miniszter beszédének közvetítése a külföldi sajtó fogadóestélyén. Frankfurt. 4 óra 35: Énekhangverseny. 7 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 20: Shaw Bernát szent Johanna című színművének előadása. Kattowitz. 6 óra: Déltuti hangverseny. 8 óra: A krakói esti hangverseny közvetítése. 10 óra 30: Tánczene. Langenberg. 5 óra 45: Szimfonikus zenekari hangverseny. 8 óra: Bernard Shaw Szent Johanna című színművének előadása. Leipzig. 4 óra 30: Szórakoztató zene operákból. 9 óra: Oscar Wilde A hazugság halála című dialogusának előadása. Stuttgart. 4 óra 15: Déltuti hangverseny. 8 óra: Bernard Shaw Szent Johanna című színművének előadása.

Fütsön csakis magas kalóriájú tüzelőanyagokkal: bécsi és porosz koksszal szalon kőszennel. Ifj. REITER SIMON Timisoara, Küttl-tér. Telefon 238.

Meghívó a KÖZGAZDASÁGI BANK R.-T.

1929 március 18-án déli 12 órakor
az intézet helyiségében megtartandó

XXIII. rendes évi közgyűlésére

N a p i r e n d:

1. Jegyzőkönyvvezető kirendelése és két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1928. üzlet-évről.
3. Az 1928. évi mérleg előterjesztése, a tisztajövedelem felosztása és az igazgatóság, illetve felügyelőbizottság felmentése feletti határozathozatal.
4. Jelentés az alaptőke felemeléséről.
5. Az alapszabályok 5., 32. és 51. §§-nak módosítása.
6. Az igazgatóság kiegészítése.
7. A felügyelőbizottság megválasztása.
8. Alapszabályszerűen bejelentett esetleges indítványok.

Felhívjuk t. részvényeseink b. figyelmét arra, hogy intézeti alapszabályaink 29. §-a értelmében részvényeink legalább 4 nappal a közgyűlés megtartása előtt pénztárunknál vagy a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, Timișoara pénztáránál helyezendők letétbe.

Vagyon

Mérleg-számla

Teljesítés

Pénztárkészlet — — — — —		4,552.201	55	Saját tőke:			
Belföldi pénzüintézeteknél elhelyezett betétek — — — — —		6,608.305	22	Részvénytőke — — — — —	7,590.000	—	
Ertékpapírok — — — — —		220.390	—	Részvénytőke 1929. évi szelvényvel — — — — —	2,500.000	—	10,000.000
Óvadékok — — — — —		1,338.777	—	Tartalékalap — — — — —	5,850.000	—	
Tárcaváltók — — — — —		70,520.767	25	Kétes követelések tartalékalapja — — — — —	3,150.000	—	9,000.000
Kölcsönök:				Betétek:			
Folyószámlai követelések — — — — —	40,218.522	01		Takarékbetétek és betétek folyószámlán			89,233.480
Jelzálogkölcsönök — — — — —	98.852	93	40,317.374	Átruházott jelzálogkölcsönök — — — — —			97.411
Intézeti ház — — — — —			476.125	Fel nem vett osztalék — — — — —			16.252
Berendezés — — — — —			1	Hitelezők leiben és külföldi értékben — — — — —			962.899
				Visszleszámított váltók a román nemzeti banknál — — — — —			8,125.381
				Óvadék — — — — —			1,338.777
				Átmeneti kamatok — — — — —			2,155.179
				Tiszta nyereség			
				Áthozat az 1927. évről — — — — —	476.632	48	
				1928. évi eredmény — — — — —	2,627.929	12	3,104.561
			124,033.941	96			124,033.941

* Az ideai dotációval 19,500.000.—

Veszteség

Nyereség- és veszteség-számla

Nyereség

Tiszti fizetések, lakbérek, üzleti költségek és házbér — — — — —		2,061.319	—	Nyereségáthozat az 1927. évről — — — — —			476.632	48
Adó — — — — —		649.574	—	Kamatok egyenlege és egyéb jövedelmek — — — — —			7,885.654	79
Kétes követelések tartalékalapjára — — — — —		650.000	—	Adómentes jövedelmek — — — — —			258.346	65
Átmeneti tételek — — — — —		2,155.179	32					
Tiszta nyereség:								
Áthozat 1927. évről — — — — —	476.632	48						
1928. évi eredmény — — — — —	2,627.929	12	3,104.561	60				
			8,620.633	92			8,620.633	92

A pénztárért: Chrapál s. k.

Timișoara, 1928. évi december 31-én.

Rosenfeld s. k.
aligazgató

Iriș s. k.
könyvszakértő

A z I g a z g a t ó s á g:

- Szana s. k. elnök
 Dr. Nicoră s. k. Dornhelm s. k. Goldstein s. k. Dr. Rosenthal s. k. Nyiri s. k. vezérigazgató
 R. Kun s. k. Roffter s. k. Andrașiu s. k. Klein s. k. Dr. Gara s. k. Conciatu s. k. Mannheim s. k. Schiller s. k.
 Dr. Ungár s. k.

A Felügyelőbizottság:

- Lendvai Jenő s. k. elnök, könyvszakértő
 Dr. Octavian Crișmariu s. k. Basch Dezső s. k. Straub Péter s. k. Cs. Endre Lipót s. k.
 Krausz Adolf s. k. Dr. Mezin V. s. k. Al. s. k.

Feladvó kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

nyomatott a »HELICON« Bányai Nyomda. F.